

dr. Miro Cerar, predsednik Vlade RS
Vlada Republike Slovenije
Gregorčičeva 20-25
1000 Ljubljana

Ljubljana, 19. december 2016

ZADEVA: ODPRTO PISMO PREDSEDNIKU VLADE RS

Spoštovani predsednik Vlade RS, dr. Miro Cerar.

Na začetku letošnjega leta ste napovedali, da bo Vlada RS veliko pozornosti namenila gospodarstvu, predvsem davčni reformi. Ob koncu letošnjega leta lahko ugotovimo, da smo namesto davčne reforme dobili le davčno prestrukturiranje, ki bo zaradi višje stopnje davka od dohodka pravnih oseb celo dodatno obremenilo podjetja. O reformah - zdravstveni, pokojninski in reformi trga dela, pa še ni ničesar konkretnega na mizi. Še več, pri zdravstveni reformi vlada gospodarstvu sploh ne prizna pravice sodelovati pri njeni pripravi, čeprav je prav gospodarstvo, skupaj s svojimi zaposlenimi, največji vplačnik v zdravstveno blagajno.

Če so nekateri v gospodarstvu po mizernem davčnem prestrukturiranju še upali, da bodo z manjšo davčno razbremenitvijo plač res dobili vsaj vrabca v roki za motivacijo svojih zaposlenih, predvsem visokega strokovnega kadra, tudi te posameznike najbrž čedalje bolj navdaja skepsa. Z davčnim prestrukturiranjem je vlada omogočila 800.000 zaposlenim v povprečju 110 evrov višje neto plače na leto. Kar bodo, kot omenjeno, z višjim davkom plačala podjetja.

Petkov dogovor s sindikati bo v letu 2017 omogočil manj kot 160.000 javnim uslužbencem 1.180 evrov višje plače na leto ali 10-krat več, kot bodo vredni učinki davčnega prestrukturiranja za zaposlene v gospodarstvu. V letu 2018 bodo javni uslužbenci v povprečju dobili še dodatnih 370 evrov več. Zaposleni v gospodarstvu o takšnem dodatku s strani države za zdaj lahko le sanjajo. Najbolj pa bode v oči sporazum s sindikatom Fides, ki naj bi zdravnikom v povprečju omogočil kar 5.300 evrov višje plače, kar je skoraj 50-krat več, kot bodo zaposleni v gospodarstvu dobili pri davčnem prestrukturiranju. Plače v javnem sektorju so že brez vseh teh sprememb v letošnjem letu zrasle za 3,6 %, kar je dvakrat hitrejša rast kot v zasebnem sektorju. Je tako povečevanje res razvojno?

Ministrica za finance je ob parafiranju sporazuma s sindikati javnega sektorja že napovedala zagotovitev sredstev za plače s prerazporeditvijo znotraj proračuna. Pa čeprav je jasno, da je Slovenija država, kjer so razlike med plačami v javnem in zasebnem sektorju med največjimi v EU. Čeprav za plače v javnem sektorju že zdaj dajemo 600 milijonov več kot naši tekmeci. In čeprav je v javnem sektorju ta hip celo 15.000 več zaposlenih, v gospodarstvu pa jih je 60.000 manj kot pred krizo leta 2008. To v čudno luč meče trditve, da so prav zaposleni v javnem sektorju največje žrtve krize. Žrtev krize je bilo v gospodarstvu še več.

Res je, da imamo že tretje leto zapored gospodarsko rast, toda javne finance kljub temu ne omogočajo dovolj investicij. Zdaj pa bo treba najti še sredstva za dodatno zvišanje plač. Da ne omenjamo, da javnega dolga ne uspemo zmanjšati niti v času, ko ni krize.

Spoštovani predsednik Vlade.

Za jutri ste sklicali srečanje posvetovalne skupine pri predsedniku vlade o odpravi birokratskih ovir in tujih investicijah. Obe temi sta nedvomno pomembni za slovensko gospodarstvo. Še posebej bomo veseli, če bo jutrišnji posvet pripomogel k hitrejši odpravi birokratskih ovir, denimo z novo prostorsko in gradbeno zakonodajo, ki jo vlada pripravlja že vse od začetka mandata. Ali pa, če bo posvet pripomogel k ukrepom za podporo vsem investicijam v državi, kar bo povsem drugače kot pred kratkim, ko smo se morali boriti proti načrtom, da bi celo ukinili olajšave za investicije in raziskave & razvoj.

Upamo torej, da bo posvetu sledil akcijski načrt in ne bo namenjen zgolj predstavi za javnost, kot se je zgodilo spomladi letos, ko je finančni minister takšen posvet izkoristil za zavajanje javnosti, češ da gospodarstvo podpira njegovo davčno prestrukturiranje.

Ni naključje, da opozarjamo na podoben scenarij. Prav odprava birokratskih ovir in privabljanje tujih investorjev sta namreč glavni tematiki, s katerimi se vlada v zadnjem času hvali pred javnostmi. Nedvomno vam tudi mi nekatere zasluge na tem področju priznamo. A ne moremo se znebiti vtisa, da so takšni posveti predvsem predstava za javnost.

Če bi se namreč želeli resno posvetovati z gospodarstveniki o tistih temah, ki so ta hip najbolj akutne za gospodarstvo in vse zaposlene v podjetjih, potem bi na takšen posvet nedvomno sodile predvsem reforme, previsoke dajatve, strateška infrastruktura ... Predvsem pa, kako bo vlada po sporazumih s sindikati prerazporedila proračunska sredstva, da ne bo osiromašila že tako siromašna proračunska investicijska sredstva in da ne bo že kmalu zaradi nove luknje v javnih financah dodatno obremenjevala podjetij.

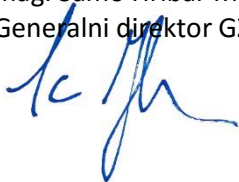
Ker pa teh akutnih tematik ni na dnevnem redu jutrišnjega dnevnega reda, nam ne preostane drugega, kot da vam nekaj akutnih vprašanj zastavimo javno:

1. Zakaj vlada tako zapostavlja armado več sto tisoč zaposlenih v gospodarstvu in učinke gospodarske rasti prek pobiranja davkoplačevalskega denarja deli tako nekorektno v primerjavi z javnimi uslužbenci in zdravniki?
2. Ko se je sprejemalo davčno prestrukturiranje, menda ni bilo mogoče izpeljati prave davčne reforme, češ da javne finance tega ne omogočajo. Kako je mogoče, da bo potem toliko denarja namenjenega za javne uslužbence in zdravnike?
3. Po potrditvi davčnega prestrukturiranja je bilo poudarjeno, da bo vlada po tem manjšem koraku nadaljevala z davčno reformo, ki bo v korist gospodarstva? Katere konkretne davčne poteze v prid gospodarstva lahko pričakujemo in kdaj?
4. Med načrti pri zdravstveni reformi je tudi preoblikovanje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Pri davčnem prestrukturiranju je bilo izpostavljeno, da bo vlada s tem ukrepom predvsem zvišala spodbude razvojnim kadrom. Kako boste zagotovili, da vlada prav razvojnim kadrom z zdravstveno reformo ne bo pobrala, kar jim je z davčnim prestrukturiranjem dala?

5. Zakaj zastopniki gospodarstva ne moremo sodelovati pri pripravi zdravstvene reforme? Mar ne bi bilo vsaj korektno, da največji vplačnik sodeluje pri pripravi reforme?
6. S katerimi korektnimi ukrepi bo vlada preprečila, da davkoplačevalski denar ne bo več curljal iz zdravstva na vseh koncih in krajih iz sistema?
7. Ob sprejemu proračuna 2017-2018 se je koalicija pohvalila, da je povečala sredstva za investicije. Kje bo vlada po sporazumu s sindikati našla denar za proračunske prerazporeditve, da pri tem investicijskih sredstev ne bo okrnila?
8. Kdaj natančno boste sprejeli strukturne reforme, na katere nas opozarjajo Evropska komisija, Banka Slovenije, Urad za makroekonomske analize in razvoj, OECD ...?
9. Kako in po kakšni konkretni časovnici bo vlada zmanjševala absolutni javni dolg, da nas naslednja kriza ne bo prehitela nepripravljene?
10. V gospodarstvu se še kako zavedamo, da potrebujemo kvalitetno zdravstvo, šolstvo, javno upravo ... Prav številni javni uslužbenci so žrtve prepočasnega reformiranja javnega sektorja in slabega vodenja. A parcialno reševanje vseh težav s povečevanjem plač je zgolj pometanje težav pod preprogo. Ustvarjanje vtisa o konfliktnosti med privatnim in javnim sektorjem pa nekorekten poizkus prikrivanja dejstva, da se nič pomembnega ne spremeni. Kdaj bomo v Sloveniji končno izpeljali pravo reformo javne uprave?

S spoštovanjem,

mag. Samo Hribar Milič
Generalni direktor GZS

Marjan Mačkošek
Predsednik GZS

